

MER OM KUNG TRYGGVES RÖSE

Graven på Tryggö är ett röse från äldre bronsålder, cirka 1800-1100 f. Kr. Tryggves död beräknas till omkring 963 e.Kr. Röset var tidigare mycket skadat av gravplundrare men det restaurerades på 1920-talet.

Fyndet av den vikingatida spjutspetsen gör att det finns en möjlighet att Tryggve-traditionen faktiskt är sann. Den visar att en begravning troligen skett vid röset på Tryggö under vikingatid. Att återanvända äldre gravar var en utbredd sed. Det finns många exempel på att stora monumentala gravar har använts för flera begravningar under lång tid.

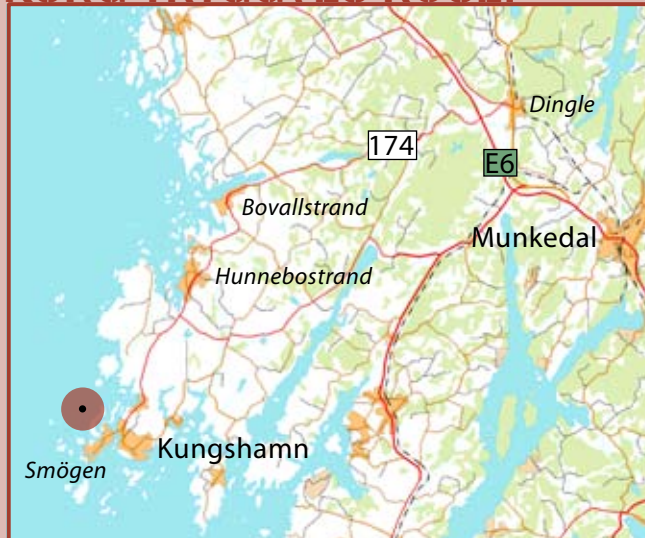
Snorre Sturlasson levde cirka 1178-1241. Han var en isländsk hövding, historiker, författare och skald. I början av 1200-talet skrev han ner de nordiska kungasagorna, som är bland våra äldsta historiska dokument.

Texten i broschyren om Kung Tryggves grav bygger på en ännu opublicerad artikel av arkeolog Kristina Bengtsson på Göteborgs universitet.

UTGÅNGSPUNKTEN

Tips om fler besöksmål hittar du på Bohusläns museum samt på www.utgangspunkten.se

KUNG TRYGGVES RÖSE:

Tryggö ligger söder om Ramsvikslandet i Sotenäs kommun. Från väg E6 vid Dingle tag av på väg 174 mot Kungshamn och Smögen. Efter omkring 25 kilometer eller cirka 5 kilometer söder om Hunnebostrand tag höger och kör över Sotekanalens höger sida. Sväng sedan direkt vänster, kör längs kanalen till parkeringsplats. Härifrån utgår stig mot Tryggö. Vid lågvatten är det möjligt att vada ut till ön.

Med kollektivtrafik tag buss mot Smögen till hållplatsen närmast Sotekanalens höger sida. Härifrån är det cirka 2 kilometer till parkeringsplatsen.

Platsen är inte tillgänglig för barnvagn och rullstol.

Foto: Lasse Bengtsson, Tryck: Mediaprint, Bohusläns museum 2007.

KUNG TRYGGVES RÖSE:

Karl dröjde sig kvar vid kistan. Han tittade in bland stenarna och fick syn på ett rostigt föremål. Det var en spjutspets av järn. Utan att säga ett ord till de andra släppte han kvickt ner spetsen i stövelskaftet och drog byxbenet över stöveln.

KUNG TRYGGVES RÖSE: Konungasagan som kan vara sann

Kung Gudröd seglade segelleden österut till Viken och sedan sände han bud till kung Tryggve att denne skulle komma honom till mötes och att de båda skulle fara i österled och härja över sommaren. Kung Tryggve for honom till mötes med en skuta. De möttes väster om Sotenäs vid Vägga. Men när de gick till rådmötet sprang Gudröds män fram och dödade kung Tryggve och tolv män med honom. Han ligger där som nu heter Tryggverör.

(ur Snorre Sturlassons Nordiska kungasagor)

Tryggve Olavsson blev kung över Ranrike (Bohuslän) på 900-talet e.Kr. efter att hans far, Olav Haraldsson, hade dödats av sin bror, Erik Blodyx. Tryggve sägs ha varit större och starkare än någon annan. Han var ofta på vikingafärd och härjade både på Irland och i Skottland. Tryggve var i ständig fejd med Erik Blodyx två söner. När de i sin tur blev ovänner med varandra tänkte han utnyttja detta genom att slå sig ihop med den ene brodern, Gudröd. Men det gick alltså inte riktigt som Tryggve tänkt sig.

På Tryggö utanför Väjern finns ett stort röse som går under namnet kung Trygges grav. Graven bedöms vara från äldre bronsålder. När Tryggve mördades hade graven alltså redan funnits i drygt två tusen år. Därför har forskarna inte trott på att detta är Trygges grav. Det var först när ett hemligt fynd plockades fram ur gömmorna som man fick börja tänka om.

Det var år 1956 som Karl-Villy Jonson, föreståndare för Vikarvets museum i Lysekil, kontaktades av en avlägsen släkting. Hon ville överlämna en släktklenod. En spjutspets i järn från vikingatiden, som hade hittats av hennes svärfar Karl. Som pojke hade han hört historierna om kung Trygges grav och om hur folk i trakten hade letat skatter i graven, trots att detta inte var tillåtet.

När han blev lite äldre rodde han tillsammans med tre andra ynglingar ut till ön. De gick upp till röset som var söndergrävt vid tidigare plundringar. I mitten

av röset syntes en täckt stenkista. De lyfte bort täckhällen, men kistan var tom. De andra klättrade besvikna ner igen men Karl dröjde sig kvar. Han tittade in bland stenarna och fick syn på ett rostigt föremål vid sidan av kistan. Han tog tag i det och fick fram en spjutspets av järn. Utan att säga ett ord till de andra släppte han kvickt ner spetsen i stövelskaftet och drog byxbenet över stöveln. Det var ju han som hittat "skatten" och han var rädd för att de andra skulle prata bredvid mun. Han ville inte att historien skulle nå länsmans öron. Detta hände runt år 1870.

I hela sitt liv behöll Karl hemligheten för sig själv men mot slutet bestämde han sig för att berätta historien om kung Trygges spjut för sin son. I förtroende och mot tystnadslöfte berättade han om hur det gick till när han hittade spjutspetsen. Efter att Karl och hans son dött överlämnade en släkting spjutspetsen till Karl-Villy Jonsson, föreståndare på Vikarvets museum i Lysekil. Först på 1970-talet plockades den fram ur gömmorna och ställdes ut på Vikarvets museum.